

Omsorgsudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Tilbud til ældre

Læsevejledning til budgetbemærkningerne

Budgettet skal løse flere forskellige opgaver. Der skelnes mellem den finansielle opgave, den bevillingsmæssige opgave og informationsopgaven.

Budgetbemærkningerne på drift og anlæg er med til at understøtte disse 3 opgaver.

Her kan man finde oversigter over kommunens udgifter fordelt på de forskellige opgaveområder (bevillingsområder). Budgettet angiver størrelsen på det spillerum, der er overlagt til udvalgene og til forvaltningen og aftaleenhederne, når der i årets løb skal foretages økonomiske dispositioner.

Budgetbemærkningerne til budgettet er opdelt i del 1 og del 2.

Del 1 består af en kort beskrivelse af bevillingsområdet, hovedtal for budgettet på drift og anlæg i de fire budgetår samt en aktuel økonomisk status og ændringer fra budgetaftalen.

Del 2 indeholder en mere dybdegående beskrivelse af bevillingsområdet og dets budgetforudsætninger, herunder tildelingsmodeller og demografireguleringer. Del 2 redegør også for budgetændringer på området, der er foretaget siden sidste års vedtagne budget.

Del 2 indeholder desuden en beskrivelse af udvalgenes anlægsprojekter, som har budget i de fire budgetår. For hvert anlægsprojekt fremgår en flerårig oversigt over rådighedsbeløbene og de frigivne anlægsbevillinger knyttet til rådighedsbeløbene. Der er endvidere en beskrivelse af anlægsprojektets formål og status.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 1

1. Beskrivelse af området

Omsorgsområdets budget er opdelt i budgettet til praktisk hjælp, pleje og træning, hjælpemiddelområdet samt administrationen af de kommunale ældreboliger.

Praktisk hjælp, pleje og træning er det største udgiftsområde og omfatter de fleste servicetilbud, der gives på omsorgsområdet. Det er f.eks. praktisk/personlig hjælp og sygepleje til borgere i eget hjem og tilbud på plejecentrene. Det er lige fra pleje til caféer og mad fra Madservice Kronjylland samt plejevederlag. Hertil kommer to selvejende ældrecentre (Randers Kloster og Solbakken), som drives efter overenskomst med kommunen samt Randers Friplejehjem, der i 2022 har øget antallet af pladser fra 24 til 29 pladser.

Genoptræning og vedligeholdelsestræning budgetteres særskilt og omfatter træningsaktiviteterne i det nyetablerede Nellesmann-hus samt den vedligeholdende træning og aktivitet, der sker rundt på de enkelte centre samt på Træningshøjskolen på Åbakken og Døgngenoptræningen på Svaleparken. Hele genoptrænings- og aktivitetsområdet er omorganiseret i 2020 med fokus på at give mere ensartede tilbud og tilbud til de mest udsatte og sårbare borgere.

På omsorgsområdet generelt sker der i disse år en opgaveglidning og –flytning fra regionen (sygehusvæsenet) til de kommunale tilbud, blandt andet i forbindelse med lukning af senge på sygehusafdelinger og hurtigere udskrivning af patienter.

Hjælpemiddelhuset Kronjylland har kontakt med mere end 10.500 af kommunens borgere. De direkte udgifter til hjælpemidler konteres under denne udgiftspost, ligesom udgifter til kommunikation (syns, tale- og høreområdet) og udgifter vedr. bevilling af handicapbiler.

Randers Kommune har løbende hjemtaget opgaver på høre- og synsområdet, hvilket sker i samarbejde med Norddjurs, Syddjurs og Favrskov kommuner via Kommunikationssamarbejdet Midt.

Fakta (primo 2022)

Antal borgere, der får hjemmehjælp:	Ca. 2.000
Antal borgere, der får sygepleje:	Ca. 1.800
Antal permanente boliger:	1.189
Antal midlertidige boliger:	77
Antal med hjælpemidler	Ca. 10.000
Antal hjemmeboende, Madservice	Ca. 950

Politikker

Omsorgs- og værdighedspolitik

[Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/politikker](https://www.randers.dk/politikker)

2. Hovedtal

2.1. Drift

Tilbud til ældre (mio. kr.)	2023	2024	2025	2026
Servicerammen	1.093,2	1.082,0	1.074,3	1.073,8
Praktisk hjælp, pleje og træning	1.027,4	1.016,8	1.009,0	1.008,5
Hjælpemidler	65,7	65,3	65,3	65,3
Uden for servicerammen	-30,4	-30,4	-30,4	-30,4
Ældreboliger	-30,4	-30,4	-30,4	-30,4
I alt	1.062,8	1.051,6	1.043,9	1.043,4

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 1

2.1.1. Service

Tabellen viser budgettet fra 2023 til 2026. Tabellen viser et nettobudget på knap 1,1 mia. kr. og at der er et mindre fald i bevillingen. Faldet skyldes blandt andet ændringer vedr. klippekortet, der med det nu vedtagne budget bortfalder helt fra 2024 og de indarbejdede effektiviseringsbesparelser.

I tallene er der indarbejdet demografiregulering i 2023, mens midlerne for 2024-26 er afsat under økonomiudvalgets område. De indarbejdede demografireguleringer er på mellem 20 og 25 mio. kr. årligt.

2.1.2. Uden for servicerammen

Udgifter og indtægter under dette punkt vedrører driften af de kommunale ældreboliger, hvor administrationen af de enkelte lejeboliger efter udbud varetages af Lejerbo. Regnskaberne indgår som en del af kommunens regnskab.

Det er dog kun huslejeindtægter og drift, der budgetteres under omsorgsområdet, mens udgifterne til låneydelser sker under økonomiudvalget, hvorfor der på omsorgsområdet er en større indtægt.

2.2. Anlæg

Der er følgende anlægsprojekter på omsorgsområdet i budgettet for 2023-26.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2023	2024	2025	2026
Omdannelse af ældreboliger med kald	2,5	2,5	2,5	5,0
Plejhjem i Dronningborg, servicearealer	0,0	0,0	12,5	12,5
I alt	2,5	2,5	15,0	17,5

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1. Aktuel status

På omsorgsområdet sker der i de kommende år en kraftig stigning i antallet af ældre, som vil skulle have hjælp. Det vil kræve en relativ stor stigning i antallet af medarbejdere, og samtidig opleves der i disse år rekrutteringsudfordringer, både af udlært fagpersonale, men også ved rekrutteringen af elever på området.

Omsorgsudvalget og forvaltningen har stort fokus på udfordringen med at rekruttere, og der planlægges en række initiativer, som forhåbentligt kan være med til at sikre det nødvendige personale. I planlægningen af initiativer undersøges også om velfærdsteknologiske løsninger kan være med til at løse nogle af udfordringerne.

I løbet af det enkelte år sker der store ændringer i den enkeltes behov for hjælp, hvilket stiller store krav til organiseringen og planlægningen af de forskellige indsatser, hvilket også er et fokuspunkt på omsorgsområdet. Fokus er f.eks. på at hjælpe den enkelte til at være mest mulig selvhjulpne via rehabiliteringsforløb mv.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 1

3.2. Budgetaftalen

Budgetaftalen 2023-26 indeholder nedenstående ændringer i forhold til 2022 på omsorgsområdet.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2023	2024	2025	2026
Reduktion af klippekort (bortfalder fra 2024)	-1,0	-5,0	-2,5	0,0
Rengøring hver 3. uge mod nu hver 2. uge for visse borgere tidligst fra 2025	0,0	2,5	0,0	0,0
Tidligere vedtaget besparelse på specialtilbuddene implementeres tidligst fra 2025	0,7	0,7	0,0	0,0
Uddannelsesforløb, SOSU, fortsættes i 2024	0,0	0,3	0,0	0,0
Showroom, velfærdsteknologi	0,8	0,0	0,0	0,0
Eksterne konsulenter, besparelse på omsorg	-0,2	-0,2	0,0	0,0
I alt	0,3	,-1,7	-2,5	0,0

Med budgetaftalen blev det aftalt, at klippekortet i forhold til tidligere beslutninger og gennemførelsen af effektiviseringsbesparelserne for 2024-26 blev ændret. Det betyder, at der i 2023 som nævnt ovenfor vil være en bevilling på 4 mio. kr. i 2023 og at klippekortet, såfremt der ikke aftales andet ved budgetlægningen for 2024 og frem bortfalder fra 2024. Årsagen hertil skal blandt andet også ses på baggrund af den svære rekrutteringssituation, som omsorgsområdet står over for.

Der var i forslagene til effektiviseringsbesparelser foreslået at borgere, der alene modtager rengøringshjælp som udgangspunkt, fra 2024 skulle overgå fra rengøring hver 2. uge til hver 3. uge; med budgetaftalen blev denne besparelse udskudt til 2025 og vil endvidere blive drøftet ved senere budgetlægninger.

Der er tidligere besluttet besparelser på specialtilbuddene på omsorgsområdet (Træningshøjskolen på Åbakken, Genoptræningsenheden på Svaleparken, Tryghedshotellet på Kollektivhuset og Hospice Randers på Lindevænget). Den indarbejdede besparelse på 0,7 mio. kr. fra 2022 til 2023 er foreløbig udsat til 2025.

Med budgetaftalen blev det besluttet at der også i 2024 vil være midler til et særligt uddannelsesforløb i samarbejde med Jobcenter Randers og SOSU-skolen med fokus på at ledige tilbydes et for-forløb med henblik på optagelse på SOSU-uddannelserne.

Der er i 2023 afsat 750.000 kr. til etablering af et "showroom", hvor det er muligt for borgere og personale at se og afprøve forskellige velfærdsteknologiske løsninger.

Endelig er der vedtaget en reduktion af udgifterne til konsulenttydelser; på omsorgsområdet udgør det ca. 0,2 mio. kr. årligt i 2023 og 2024.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

1. Uddybende beskrivelse af området

Omsorgsområdets budget er opdelt i et delområde for praktisk hjælp, pleje og træning og et delområde betegnet hjælpemiddelområdet. Udenfor servicerammen er der et delområde vedr. administrationen af de kommunale ældreboliger.

Praktisk hjælp, pleje og træning er det største udgiftsområde og omfatter de fleste servicetilbud, der gives på omsorgsområdet. Det er f.eks. praktisk/personlig hjælp og sygepleje til borgere i eget hjem og tilbud på plejecentrene. Det er lige fra pleje til caféer og mad fra Madservice Kronjylland samt plejevederlag. Hertil kommer to selvejende ældrecentre (Randers Kloster og Solbakken), som drives efter overenskomst med kommunen samt Randers Fripleshjem, der i 2022 har øget antallet af pladser fra 24 til 29 pladser.

Genoptræning og vedligeholdelsestræning budgetteres særskilt og omfatter træningsaktiviteterne i det nyetablerede Nellesmann-hus samt den vedligeholdende træning og aktivitet, der sker rundt på de enkelte centre samt på Træningshøjskolen på Åbakken og Døgngenoptræningen på Svaleparken. Hele genoptrænings- og aktivitetsområdet er omorganiseret i 2020 med fokus på at give mere ensartede tilbud og tilbud til de mest udsatte og sårbare borgere.

På omsorgsområdet generelt sker der i disse år en opgaveglidning og –flytning fra regionen (sygehusvæsenet) til de kommunale tilbud, blandt andet i forbindelse med lukning af senge på sygehusafdelinger og hurtigere udskrivning af patienter.

Hjælpemiddelhuset Kronjylland har kontakt med mere end 10.500 af kommunens borgere. De direkte udgifter til hjælpemidler konteres under denne udgiftspost, ligesom udgifter til kommunikation (syns, tale- og høreområdet) og udgifter vedr. bevilling af handicapbiler.

Randers Kommune har løbende hjemtaget opgaver på høre- og synsområdet, hvilket sker i samarbejde med Norddjurs, Syddjurs og Favrskov kommuner via Kommunikationsamarbejdet Midt.

Nedenstående tabel viser hvilke områder, der er omfattet af bevillingsområdet. Tabellen viser Budgetbeløb i 2023 for bevillingsområdet. Beløbene er opdelt i udgifter, indtægter og nettobeløb for de enkelte delområder. Tabellen viser beløb indenfor servicerammen, samt beløb udenfor servicerammen. Beløbene er vist i mio. kr. i 2023-prisniveau:

Tilbud til ældre (mio. kr.) 2023	Udgift	Indtægt	Netto
Servicerammen	1.220,0	-126,8	1.093,2
Praktisk hjælp, pleje og træning	1.146,2	-118,7	1.027,4
Hjælpemidler	73,8	-8,1	65,7
Uden for servicerammen	44,6	-75,0	-30,4
Ældreboliger	44,6	-75,0	-30,4
I alt	1.264,6	-201,9	1.062,8

I de efterfølgende afsnit er der udarbejdet en kort beskrivelse, af de enkelte områder. Beskrivelserne indeholder en gennemgang af det enkelte udgiftsområde. Indenfor det enkelte område er der både udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

1.1. Servicerammen

Tabellen viser, at der inden for servicerammen samlet set er budgetteret med nettoudgifter for 1.093,2 mio. kr. i 2023.

1.1.1. Praktisk hjælp, pleje og træning

Området er budgetmæssigt opdelt i følgende delområder:

Praktisk hjælp, pleje og træning (mio. kr.) 2023	Udgift	Indtægt	Netto
Pleje og omsorg	1.093,1	-116,4	976,7
Visitation	19,0	0,0	19,0
Genoptræning og vedligeholdelsestræning	34,1	-2,3	31,8
I alt	1.146,2	-118,7	1.027,4

Pleje og omsorg er det største udgiftsområde og omfatter de fleste servicetilbud, der gives på omsorgsområdet. Det er f.eks. praktisk/personlig hjælp og sygepleje til borgere i eget hjem, tilbud på plejecentrene, lige fra pleje til cafeer og mad fra Madservice Kronjylland samt plejevederlag. Hertil kommer to selvejende ældrecentre (Randers Kloster og Solbakken), som drives efter overenskomst med kommunen. Hertil kommer Randers Fripleshjem, der åbnede i 2019 med 24 pladser, som udvides med yderligere 5 pladser i 2022.

Genoptræning og vedligeholdelsestræning budgetteres særskilt og omfatter træningsaktiviteterne i det nyetablerede Nellesmann-hus samt den vedligeholdende træning og aktivitet der sker rundt på de enkelte centre. Herudover er der de tilskud, der gives til aktivitetsudvalg, pensionistforeninger mv. Hele genoptrænings- og aktivitetsområdet er omorganiseret i 2020 med fokus på at give mere ensartede tilbud og tilbud til de mest udsatte og sårbare borgere. Visse ændringer er kommet senere fra start som følge af corona-krisen.

På omsorgsområdet generelt sker der i disse år en opgaveglidning og –flytning fra regionen (sygehusvæsenet) til de kommunale tilbud, blandt andet i forbindelse med lukning af senge på sygehusafdelinger og hurtigere udskrivning af patienter.

Der arbejdes desuden løbende med 'tidligere udskrivning' og på at undgå indlæggelser i det hele taget, blandt andet via sundhedsstrategisk ledelse, der er et samarbejde mellem Regionshospitalet Randers og kommunerne i Randers-klyngen (Randers, Favrskov, Syddjurs og Norddjurs). Trykshotellet er også en vigtig del af det nære sundhedsvæsen, idet akutpladserne både forebygger indlæggelse og sikrer mulighed for hurtig udskrivelse. Det samme gør akutfunktionen, som er den udekørende funktion i områderne.

Med henblik på at styrke de kommunale medarbejdere i forbindelse med opgaveglidning mv. gennemføres der løbende efteruddannelse for omsorgsområdets personale.

Der er i de senere år tilført omsorgs-/ældreområdet en række midler i forbindelse med finanslove, aftaler om den kommunale økonomi mv.

Siden 2013 er der givet nedenstående beløb enten som puljebeløb, hvor der skal aflægges særskilt regnskab og efterfølgende overgået til at indgå i bloktilskuddet eller givet direkte via bloktilskuddet.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Indeholdt i budget 2023 (løbende priser ved tildelingen)	Mio. kr.
Diverse sundhedspuljer, aftalt i forbindelse med økonomiaftalerne mellem Regeringen og KL 2013-15	8,3
Ældremilliard – (finanslov 2014, indgår i bloktilskuddet fra 2018)	17,1
Ældre medicinske patient (finanslov 2016)	2,9
Klippekort – henholdsvis i fritvalgsområdet (fra 2015) og på centre (fra 2017), indgår i bloktilskuddet i hhv. 2017 og 2019	9,3
Midler til indsatser i forhold til pårørende og en værdig død (finanslov 2018)	2,0
Værdighedsmidler/-milliard (finanslov 2016) – indgår i bloktilskuddet fra 2020	18,6
Midler til bekæmpelse af ensomhed (finanslov 2019)	1,7
Bedre bemanning i hjemmeplejen (finanslov 2018) – indgår i bloktilskuddet fra 2022	8,8
Flere hænder og højere kvalitet i ældreplejen (finanslov 2021) – udgifter refunderes på grundlag af regnskab i 2021-24, hvorefter de overgår til bloktilskuddet	7,9
I alt	76,9

De fleste af disse er nu indarbejdet i den fordelingsmodel, der fordeler midlerne på omsorgsområdet.

Der er i 2020/21 gennemført en større analyse på omsorgsområdet af Implement. Analysen mandede ud i en række beslutninger, der blev taget på byrådsmødet den 26. april 2021.

Med budgetaftalen for 2023-26 tilføjes omsorgsområdet i alt 26,2 mio. kr. som demografiregulering fra 2022 til 2023; der er også afsat midler til demografiregulering i 2024 og frem, men disse er placeret under økonomiudvalgets område og udmøntes årligt ved budgetvedtagelsen. Via fordelingsmodellen vil nogle af demografimidlerne blive overført til hjælpemiddelområdet.

1.1.2. Hjælpemidler

Hjælpemiddelhuset Kronjylland har kontakt med mere end 10.500 af kommunens borgere. De direkte udgifter til hjælpemidler konteres under denne udgiftspost, ligesom udgifter til kommunikation (syns, tale- og høreområdet) og udgifter vedr. bevilling af handicapbiler.

Randers Kommune har løbende hjemtaget opgaver på høre- og synsområdet, hvilket sker i samarbejde med Norddjurs, Syddjurs og Favrskov kommuner via Kommunikationssamarbejdet Midt; for en nærmere redegørelse henvises til møde i Sundheds-, idræts- og kulturudvalget den 16. november 2022, hvor samarbejdsaftalen senest er godkendt.

Randers Kommune er driftsherre i såvel høre- som synssamarbejdet. Udgifterne til samarbejdet fordeles efter kommunernes andel af det samlede indbyggertal. Organisatorisk hører høre- og synssamarbejdet under sundhedsområdet, men konteres under omsorgsområdet.

Der er i 2021 udarbejdet en budgetanalyse vedr. hjælpemiddelområdet med fokus på visitation og sagsbehandling, idet det ikke har været muligt at overholde samtlige sagsbehandlingsfrister. Ved budgetaftalen er det besluttet at man ønsker at ventelisten skal reduceres med 70% medio 2023 og at der skal fremlægges status til omsorgsudvalget umiddelbart efter sommerferien 2022 og 2023. Med henblik herpå er der i perioden afsat i alt 3 stillinger i 2 år inden for omsorgsområdets samlede bevilling.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

1.2. Uden for servicerammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoindtægter på 30,4 mio. kr. udenfor servicerammen.

1.2.1. Ældreboliger

Kommunen står som udlejer af en del pleje- og ældreboliger. I driftsregnskabet er der en nettoindtægt på 30,4 mio. kr., fordelt med 44,6 mio. kr. i udgifter og 75,0 mio. kr. i indtægter. Nettoindtægten er ikke udtryk for et overskud af ældreboligerne, idet finansieringsomkostningerne budgetteres via Økonomiudvalgets konti.

Der er indgået en administrationsaftale med Lejerbo i forhold til de kommunale ældreboliger.

2. Budgetforudsætninger

Budgetforslag 2023-26 er beregnet på grundlag af det vedtagne budget 2022-25 tillagt pris- og lønfremskrivninger og korrektioner besluttet ved budgetvedtagelse, tillægsbevillinger og omplaceringer samt korrektioner fra lov- og cirkulæreprogrammet.

2.1. Tildelingsmodel

2.1.1. Opbygning af tildelingsmodellen

Når budgettet er vedtaget, er der efter de gældende budgetprincipper givet en samlet bevilling til omsorgsområdet.

Det er som opfølgning på ældreundersøgelsen i 2021 besluttet, at der for 2023 skal ske en revidering af fordelingsmodellen på omsorgsområdet med henblik på en øget tildeling til de særlige demenscentre (Huset Nyvang, Landsbyen Møllevang og Terneparken), der skal gælde fra 2023.

Ved færdiggørelsen af dette budgetskeam er 2023-fordelingen endnu ikke færdiggjort, hvorfor beskrivelsen herunder beskriver fordelingsmodellen for 2022, der er godkendt af omsorgsudvalget i mødet den 28. november 2021. En beskrivelse af fordelingsmodellen kan, når den foreligger, rekvireres ved henvendelse til forvaltningen.

I 2022 var der i alt netto 980,2 mio. kr. til rådighed for omsorgsområdet. Beløbet fordeles således:

Formål	Beløb til rådighed (Mio. kr.)
Madservice Kronjylland, netto	8,7
Randers Kloster, netto	25,6
Solbakken, netto	15,7
Visitationenheden	16,5
Betaling til/fra andre kommuner, friplejehjem mv., netto	3,5
Elever (SOSU og ernæring)	39,2
AES	4,1
Dagcenterkørsel, tilskud og kørsel, tilskud til foreninger	11,1
Plejevederlag mv.	6,2
Administrative udgifter, herunder fællestillidsrepræsentanter, faglige konsulenter, ½ sygeplejerske på Perron 4, EDB, kommunikation, uddannelse, hjemmeplejebiler og tilsyn	7,8
Velfærdsteknologi, herunder Viewcare	5,5
Uforudsete udgifter, ombygning af boliger, huslejetabe, servicearealer, herunder Nellemann-huset	12,4

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Formål	Beløb til rådighed (Mio. kr.)
Indtægter fra sundhed vedr. genoptræningsplaner samt genoptræningspladser på Svaleparken s	-5,2
Budgetterede indtægter, ældreboliger (pedeller)	-5,2
Afsat til særlige tilbud (demenstilbud, ensomhed, pårørende, værdig død samt plejehjemslæger)	4,9
Afsat til dækning af underskud, tidligere år	2,7
Fordeles til områderne via fordelingsmodellen	
Udgifter til kørsel, hjemmeplejebiler og kørsel i egen bil	12,0
Udgifter til indkøb af fødevarer mv.	17,0
Indtægter fra servicepakker, cafeer mv.	-37,8
Øvrige driftsudgifter	24,0
Lønudgifter	802,2
Afsat til områderne, fordeles senere	
Midler afsat til klippekort (frit valg)	2,7
Midler afsat til måltagning af støttestrømper	1,5
Afsat til senere fordeling, demografiregulering og dækning af underskud, tidligere år	8,8
I alt	980,2

Det samlede budget til de 3 ældreområder udgjorde i 2022 netto 817,4 mio. kr., hvoraf budgettet til løn udgør 802,2 mio. kr., driftsudgifter ud over løn 53,0 mio. kr. og indtægter fra servicepakker, cafeer mv. udgør 37,8 mio. kr.

I det følgende beskrives de delmodeller, som budgetfordelingen indeholder:

Delmodelbeskrivelse	Afsat til	Tildelingsprincip (2022-beløb)
Delmodel 1: Ledelse og administration samt tekniske servicemedarbejdere.	Områdeledere, distrikts- og centerledere, ernæringsledere, sygeplejeledere, trænings- og aktivitetsledere, administrative ledere, administrativt personale samt tekniske servicemedarbejdere.	Modellen tildeler hvert område en lønsum svarende til det antal ledere, der er i organisationsmodellen, godkendt af Byrådet den 2. maj 2011 med mindre justeringer ved evalueringen af fordelingsmodellen for 2021. Der tildeles 8.182.900 kr. efter lønsum til øvrige administrative stillinger. Endvidere tildeles områderne ressourcer til tekniske servicemedarbejdere på baggrund af de ansatte pr. 1. januar 2021.
Delmodel 2: Boliger.	Basisedarbejdere hele døgnet i alle boligtyper - inklusiv sygepleje og inklusiv særydelser.	Pr. bolig tildeles (note 1): Ældreboliger med kald: 172.230 kr. Plejeboliger og aflastningsboliger: 344.461 kr. Demensboliger: 409.904 kr.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Delmodelbeskrivelse	Afsat til	Tildelingsprincip (2022-beløb)
		Herudover tildeles midler i forhold til træning og aktivitet samt fra tidligere projektbevillinger.
Delmodel 3 A: Personlig pleje og praktisk hjælp i fritvalgsområdet	Basisedarbejdere, der leverer personlig pleje og praktisk hjælp i fritvalgsområdet inkl. Særydelse.	Tildeles efter gennemsnittet af leverede timer på fritvalgsområdet samt uddelegerede sygeplejedydelser (som leveres af sosu-personale) i september til november 2021 tillagt en stigning på 3%. (note 2) . Der tildeles 21.275 kr. pr. time på årsbasis inkl. betaling til de private leverandører. Herudover tildeles midler i forhold til distriktsterapeuter/distriktssygeplejersker samt fra tidligere projektbevillinger.
Delmodel 3 B: Hjemmesygepleje i fritvalgsområdet	Basisedarbejdere, der leverer hjemmesygepleje i fritvalgs-området, inkl. særydelse.	Tildeles 22 % i forhold til antallet af visiterede fritvalgs-timer samt leverede uddelegerede sygeplejedydelser i området. Herudover midler fra tidligere projektbevillinger.
Delmodel 4: Aktivitetsområdet	Basisedarbejdere på aktivitetsområdet inkl. genoptræning efter serviceloven, ekskl. genoptræning efter sundhedsloven.	Der tildeles midler til Genoptræningscenter Randers og Vedligeholdende træning samt til frivilligkoordinatorer.
Delmodel 5: Køkkenområdet	Basisedarbejdere i køkkener og caféer.	Tildeles ud fra omsætningen i 2019 tillagt 3% fratrukket 45 % til køb af råvarer. Hertil kommer midler til ernæringsindsatser, der er udløst via værdighedsmidlerne.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Delmodelbeskrivelse	Afsat til	Tildelingsprincip (2022-beløb)
Delmodel 6: Øvrige	Natcentret (hensat centralt i 2020)	12.609.400 kr.
	Borgerteams (excl. midler fra finanslovsmidler)	18.474.300 kr.
	Hospice (Lindevænget)	6.521.600 kr.
	Tryghedshotellet (Kollektivhuset)	11.973.900 kr.
	Genoptræningspladser (Svaleparken)	7.632.000 kr.
	Aldershvile	3.060.000 kr.
	Træningshøjskole (Åbakken) incl. midler til rengøring	5.291.600 kr.
	Til senere fordeling ved stigning i antallet af visiterede timer samt efterregulering vedr. demografi.	6.100.000 kr.

Noter: 1) Antallet af boliger opgøres som det forventede antal "helårs-boliger" i budgetåret. Hvis der sker ombygninger eller forventede udvidelser, medregnes til- eller afgang af boliger forholdsmæssigt.

2) Antallet af fritvalgstimer opgøres som det gennemsnitlige ugentlige visiterede timer og uddelegere sygeplejetimer, i 2022 efter antallet af timer i september til november 2021 tillagt 3%.

Med de anvendte tildelingsprincipper ser lønsumsfordelingen til de 3 områder i 2022 således ud:

Udgiftsområder, mio. kr.	Nord	Syd	Vest	I alt
Ledelse	14,1	10,6	9,9	34,6
Administrative medarbejdere	3,2	2,5	2,4	8,2
Tekniske servicemedarbejdere	2,6	2,1	1,7	6,5
Demensboliger	52,9	20,1	16,4	89,4
Særlige bevillinger til Huset Nyvang og Landsbyen Møllevang	6,4	0,0	0,0	6,4
Plejeboliger	41,0	51,3	73,7	166,0
Aflastningsboliger	5,2	1,4	3,4	10,0
Ældreboliger med kald	33,2	16,5	10,0	59,8
Midler overført fra værdighedsmidler (tidligere projektbevilling)	2,4	1,8	2,0	6,2
Midler overført fra bedre bemanning (tidligere projektbevilling)	1,6	1,1	1,0	3,7
Klippekort, centerterapeuter og særlige tilbud på centre	7,1	4,7	5,5	17,3
Frit valgområdet	92,4	82,1	49,9	224,5
Sygepleje til hjemmeboende	21,8	19,6	12,3	53,8
Borgerteam	18,5	0,0	0,0	18,5
Natcenter	0,0	0,0	12,6	12,6
Træning og aktivitet incl. frivilligkoordinatorer	0,3	12,5	16,4	29,1
Køkkenområdet	7,6	5,7	8,5	21,8
Aldershvile	3,1	0	0	3,1
Hospice og præhospitalsenhed (Tryghedshotellet)	0,0	6,4	11,9	18,2
Træningshøjskolen og Genoptræningscenter	5,2	7,5	0	12,7
I alt	318,6	246,0	237,6	802,2

Note: Det skal bemærkes, at specifikationen af fordelingen til de enkelte delområder er vejledende, så det er op til det enkelte område at viderefordre budgettet under hensyntagen til lokale forhold.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Fordeling af udgifter ud over løn:

Driftsudgifterne opdeles i særligt overførbare driftsudgifter og direkte overførbare driftsudgifter.

Særligt overførbare driftsudgifter

Forlods er der afsat beløb til følgende kørsel i hjemmeplejebiler og egen bil.

Disse udgifter er defineret som "særligt overførbare", hvilket betyder, at der kan ske en omfordeling af midlerne, såfremt det viser sig, at der er skævheder.

Direkte overførbare driftsudgifter

Ud over de særligt overførbare driftsudgifter tildeles der beløb til hvert område til de direkte overførbare driftsudgifter; beløb, som ikke kan reguleres efterfølgende.

Disse udgifter fordeles således:

Fast beløb pr. område.

Til anvendelse af de forventede "faste omkostninger" ved et område, afsættes 3 mio. kr. pr. område.

Øvrigt driftsbudget

Det resterende driftsbudget fordeles mellem områderne efter lønsum.

Dette er til samtlige øvrige driftsudgifter, såsom

- Kursusudgifter,
- Beklædningsgodtgørelse,
- Øvrige personaleudgifter,
- Rengøringsartikler,
- Vinduespolering,
- Renovation og rensning,
- Inventar,
- Læge- og sygeplejefaglige artikler,
- Beskæftigelsesmaterialer (udgifter og indtægter),
- Diverse udgifter,
- Annonceudgifter samt
- Administrationsudgifter (kontorhold).

Særligt omkring forplejning

Budgettet vedr. forplejning er beregnet på grundlag af omsætningen fra 1. oktober til 30. september, og der beregnes udgifter til fødevarer mv. på 45% heraf. Som følge af corona-situationen tages udgangspunkt i 2019-omsætningen.

2.1.2. Demografi

Der er en demografimodel på omsorgsområdet, som tager udgangspunkt i de enhedsbeløb på omsorgsområdet, som Indenrigs- og boligministeriet opgør i forbindelse med beregningen af de enkelte kommuners udgiftsbehov.

Disse beløb udgør for 2023 37.687 kr. for de 75-84 årige og 130.114 kr. for 85+ årige.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Disse enhedsbeløb ganges så på den forventede udvikling i antal ældre. Desuden foretages der hvert år en efterregulering i forhold til det faktiske antal ældre.

Der vil i de kommende år ske en væsentlig stigning i antallet af ældre borgere, hvorfor der også i de kommende år må forventes store demografireguleringer.

De beregnede beløb på omsorgsområdet i budgetperioden bliver herefter som følger:

Demografi (mio. kr.)	2023	2024	2025	2026
Demografi 2022-23	26,1	26,1	26,1	26,1
Efterregulering 2021-22	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6
Demografi overslagsår	0,0	23,9	20,8	19,4
I alt	21,5	45,4	66,2	85,6

De ovennævnte reguleringer er budgetteret under Økonomiudvalget vedr. 2024-26, mens reguleringen for 2022 er frigivet ved budgetvedtagelsen.

3. Ændringer på området

Nedenstående tabel viser, hvilke ændringer der er indarbejdet i Budget 2023–26 i forhold til Budget 2022.

Tabellen viser ændringer af budgetbeløb i 2023-2026 set i forhold til budgettet i 2022 for bevillingsområdet. Derfor tager første linje udgangspunkt i budget 2022, men i 2023-pris. Beløbene er opdelt i emner. Tabellen viser beløb indenfor servicerammen. Beløbene er vist i mio. kr. i 2023-prisniveau. Beløbet i alt gengiver det samlede beløb på bevillingsområdet indenfor service i det pågældende år.

Omsorgsområdet, mio. kr.	Ændring til 2023	Ændring til 2024	Ændring til 2025	Ændring til 2026
Udgangspunkt 2022-budget	1087,2	1087,2	1087,2	1087,2
Demografi og øvrige store ændringer				
Ingen prisfremskrivning 2022-2023	-4,3	-4,3	-4,3	-4,3
Særlig bevilling til Huset Nyvang	-4,6	-6,2	-6,2	-6,2
Efterregulering 2022, demografi	-4,6	-4,6	-4,6	-4,6
Demografiregulering 2022-23	26,1	26,1	26,1	26,1
Udmøntning af effektiviserings- og besparelseskra 2024-26	2,0	-5,2	-12,0	-15,0
Budgetaftale 2023-2026				
Reduktion af klippekort	-1,0	-5,0	-2,5	0,0
Rengøring hver 3. uge tidligst fra 2025	0,0	2,5	0,0	0,0
Besparelse på specialtilbud tidligst fra 2025	0,7	0,7	0,0	0,0
Uddannelsesforløb, SOSU, fortsættelse i 2024	0,0	0,3	0,0	0,0
Showroom, velfærdsteknologi	0,8	0,0	0,0	0,0
Eksterne konsulenter, reduktion, omsorg	-0,2	-0,2	0,0	0,0

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Omsorgsområdet, mio. kr.	Ændring til 2023	Ændring til 2024	Ændring til 2025	Ændring til 2026
Budgetaftaler tidligere år				
Særlig bevilling til talentprogram	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Uddannelsesforløb, SOSU	0,0	-0,3	-0,3	-0,3
Midlertidig bevilling, klippekort 2022, ophører	-5,2	-5,2	-5,2	-5,2
Effektiviseringsbidrag budgetaftale 2020	-4,0	-4,0	-4,0	-4,0
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Tillægsbevillinger	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Skævdeling af lønfremskrivning	0,8	0,8	0,8	0,8
PL og øvrige ændringer				
PL og øvrige ændringer	0,2	0,2	0,1	0,1
I alt	1093,2	1082,0	1074,3	1073,8

Tabellen uddybes i nedenstående afsnit.

3.1. Demografi og øvrige store ændringer

Ingen prisenfremskrivning på budgetter til varekøb og tjenesteydelser er udmøntet i 2023 og reducerer budgettet med 4,3 mio. kr. i forhold til en situation, hvor der var sket prisenfremskrivning.

Der har i forlængelse af ældreundersøgelsen i 2021 givet en 2 årig bevilling til Huset Nyvang på ca. 6,2 mio. kr. årligt i 2023-priser, der bortfalder fra 1. april 2023. På den baggrund er budgettet reduceret med 4,6 mio. kr. i 2023 og 6,2 mio. kr. fra 2024.

Demografireguleringer er omtalt ovenfor.

Effektiviserings- og besparelseskraevne for 2024-26 er udmøntet med vedtagelsen af budget 2023-26 og kan ses herunder.

Omsorgsudvalget: Reduktioner i 1.000 kr.	2023	2024	2025	2026
Effektivisering via øget fokus på velfærdsteknologi	2.000	500	-1.600	-2.068
Ny ældrelov	0	-1.000	-2.200	-2.200
Hjælpemiddelhuset, optimering lagerfunktioner	0	-300	-300	-300
Realisering af boligplanen, yderligere besparelser end de, der er indregnet fra 2023	0	-1.000	-2.000	-2.000
Ophør af klippekort pr. 1. juli 2025, idet budgetaftalen ændrede dette i forhold til tidligere forudsætninger, således at der i 2023 er 4 mio. kr. mod 10 mio. kr. i 2022 og at bevillingen helt ophører fra 2024; budgetaftalepartierne ønsker dog at drøfte en evt. videreførelse ved de kommende budgetdrøftelser.	0	0	-2.500	-5.000

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Omsorgsudvalget: Reduktioner i 1.000 kr.	2023	2024	2025	2026
Rengøring fra hver 2. til hver 3. uge for de, der kun modtager rengøringshjælp (ændret niveau): Budgetaftalepartierne besluttede dog at dette tidligst skal ske fra 2025 og vil ved senere budgetdrøftelser genoverveje denne besparelse.	0	-2.500	-2.500	-2.500
Hæve takster på madservice	0	-500	-500	-500
Hæve taksten på dagcenterkørsel fra 15 til 20 kr. pr. tur	0	-108	-176	-176
Omsorgsudvalget i alt	2.000	-4.908	-11.776	-14.744

3.2. Budgetaftale 2023-2026

Med budgetaftalen blev det aftalt at klippekortet i forhold til tidligere beslutninger og gennemførelsen af effektiviseringsbesparelserne for 2024-26 blev ændret, således at der i 2023 som nævnt ovenfor vil være en bevilling på 4 mio. kr. i 2023 og at klippekortet, såfremt der ikke aftales andet ved budgetlægningen for 2024 og frem bortfalder fra 2024. Årsagen hertil skal blandt andet også ses på baggrund af den svære rekrutteringssituation, som omsorgsområdet står over for.

Der var i forslagene til effektiviseringsbesparelser foreslået at borgere, der alene modtager rengøringshjælp som udgangspunkt, fra 2024 skulle overgå fra rengøring hver 2. uge til hver 3. uge; med budgetaftalen blev denne besparelse udskudt til 2025 og vil endvidere blive drøftet ved senere budgetlægninger.

Der er tidligere besluttet besparelser på specialtilbuddene på omsorgsområdet (Træningshøjskolen på Åbakken, Genoptræningsenheden på Svaleparken, Trykshotellet på Kollektivhuset og Hospice Randers på Lindevænget). Den indarbejdede besparelse på 0,7 mio. kr. fra 2022 til 2023 er foreløbig udsat til 2025.

Med budgetaftalen blev det besluttet at der også i 2024 vil være midler til et særligt uddannelsesforløb i samarbejde med Jobcenter Randers og SOSU-skolen med henblik på at ledige tilbydes et for-forløb men henblik på optagelse på SOSU-uddannelserne.

Der er i 2023 afsat 750.000 kr. til etablering af et "showroom", hvor det er muligt for borgere og personale at se og afprøve forskellige velfærdsteknologiske løsninger.

Endelig er der vedtaget en reduktion af udgifterne til konsulenttydelser; på omsorgsområdet udgør det ca. 0,2 mio. kr. årligt i 2023 og 2024.

3.3. Budgetaftale tidligere år

I forlængelse af tidligere budgetaftaler bortfalder en særlig bevilling i 2021 og 2022 til talentprogram for ansatte på 0,5 mio. kr.

Der er tidligere givet en tidsbegrænset bevilling til for-forløb til SOSU-uddannelser, også nævnt ovenfor. Denne bevilling skulle være udløbet med udgangen af 2023, men er med årets budgetaftale forlænget til og med 2024.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

En del af klippekortet har som nævnt ovenfor været en midlertidig bevilling, hvorfor den fremgår flere steder og også i dette afsnit.

Endelig betyder tidligere vedtagelse af effektiviseringsbesparelser for perioden 2020-23 at bevillingerne reduceres fra 2022 til 2023 med 4 mio. kr.

3.4. Tillægsbevillinger og omplaceringer

Under dette punkt indgår en budgetomplacering fra omsorgsområdet til Ejendomsservice på 0,3 mio. kr. og en tillægsbevilling som følge af den senest vedtagne overenskomst på 0,8 mio. kr. vedrørende skævdeling af lønstigningerne til fordel for personale på omsorgsområdet.

3.5. PL og øvrige ændringer

Som følge af prisfremskrivninger kan der være mindre ændringer; disse udgør i budgetperioden mellem 0,1 og 0,2 mio. kr.

4. Yderligere oplysninger

4.1. Oversigt over aftaleenheder

På omsorgsområdet er der 6 aftaleenheder: Område Nord, Område Syd, Område Vest, Hjælpemiddelhuset, Madservice Kronjylland og Visitationen.

Endvidere er der 2 selvejende plejecentre (Randers Kloster og Solbakken) samt 1 friplejehjem (Randers Friplejehjem).

4.2. Takster og nøgletal

På omsorgsområdet findes nogle enkelte takster vedr. madservice mv.

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

I 6-bynøgletalsrapporten kan findes nøgletal om udgifter og aktiviteter omsorgsområdet. Der henvises til afsnittet "Ældreområdet".

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)

5. Anlægsprojekter

I budgetaftalen for 2023-26 blev den udarbejdede boligplan for omsorgsområdet godkendt som grundlag for arbejdet med anlægsinvesteringer. Det indebærer, at der frem mod 2030 er behov for at realisere op imod 500 nye plejeboliger, ligesom der skal etableres et 4. demenscenter.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Blandt andet er det besluttet at en række ældreboliger med kald kan omdannes til plejeboliger, men at det kræver visse ombygninger af de nuværende faciliteter og evt. inddragelse af enkelte boliger. Til dette formål er der i budgettet afsat i alt 12,5 mio. kr. i budgetperioden, fordelt med 2,5 mio. kr. årligt i 2023-25 og 5 mio. kr. i 2026.

Herudover er det konstateret, at det afsatte beløb til servicearealer ved det planlagte plejecenter i Dronningborg har været for lavt. På den baggrund er der afsat i alt 25 mio. kr., fordelt med 12,5 mio. kr. i hvert af årene 2025 og 2026. Midlerne er først afsat i 2025 og 2026, da byggeriet var i udbud i 2021 og ikke kunne gennemføres inden for de økonomiske rammer. På nuværende tidspunkt forventes det først muligt at gennemføre et nyt udbud i løbet af 2023/24 med igangsætning sidst i 2024 eller i 2025.

Ud over de overførte midler er der på omsorgsområdet overførte midler vedr. plejecentret i Dronningborg, som ikke forventes anvendt før 2024/25 og frem.

Nedenfor følger anlægsskemaer for anlægsprojekter med budget i 2023-2026 for bevillingsområdet.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Anlægsprojekt: Omdannelse af ældreboliger med kald

Bevillingsprogramnummer: 9450000008

Rådighedsbeløb (2023-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2023 (årets priser)	2023	2024	2025	2026	I alt
Udgifter		2.500	2.500	2.500	5.000	12.500
Indtægter						
I alt		2.500	2.500	2.500	2.500	12.500

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto
I alt			

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Ved budgetaftalen for 2023-26 er der afsat i alt 12,5 mio. kr. til omdannelse af ældreboliger med kald til plejeboliger. Dette er en del af den boligplan, der blev tiltrådt sammen med budgettet.

I denne fremgår, at en del af det behov for plejeboliger som følge af det stigende antal ældre, skal ske via en omdannelse af de nuværende ældreboliger med kald. Denne omlægning vil dog kræve udvidelse af servicearealerne, hvilket enten kan ske ved tilbygninger eller ved nedlæggelse/ombygning af enkelte boliger, der ændres til servicearealer.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Anlægsprojekt: Plejehjem i Dronningborg, servicearealer

Bevillingsprogramnummer: 9450000002

Rådighedsbeløb (2023-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2023 (årets priser)	2023	2024	2025	2026	I alt
Udgifter	10.109			12.500	12.500	35.109
Indtægter	-2.400					-2.400
I alt	7.709	0	0	12.500	12.500	32.709

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto
08.03.2021	10.000	-2.400	7.600
I alt	10.000	-2.400	7.600

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Der er tidligere i forbindelse med planerne om etablering af et plejecenter i Dronningborg brutto afsat 10 mio. kr. til servicearealer og en indtægt på 2,4 mio. kr. i servicearealtilskud fra staten.

Det viste sig ved udbuddet i 2021, der endte med at blive aflyst – og på baggrund af erfaringer fra Huset Nyvang – at dette beløb var for lavt.

Ved budgetaftalen er der derfor i 2025 og 2026 indarbejdet yderligere 25 mio. kr. til servicearealer, fordelt med 12,5 mio. kr. hvert af årene.